

Kasvisruokavaihtoehdon lisääminen koululounaan rinnalle

Eymplk 17.12.2025 § 119

Valmistelija	Hanne Pulkkinen, tukipalvelupäällikkö p. 040 181 4027, hanne.pulkkinen@rautjarvi.fi
	Esitän, että koululounaan yhteyteen toteutetaan viiden (5) viikon kokeiluna vuoden 2026 alusta, jossa oppilailla on päivittäin mahdollisuus valita myös kasvisruokavaihtoehto. Kokeilu on kustannustehokas ja joustava tapa selvittää kasvisruokavaihtoehdon kysyntää ja toimivuutta kouluruokailussa. Se tukee ravitsemussuosituksia, terveyttä ja kestävyyttä.
	Arvioitu lisäkustannus on 0,32 €/ oppilas, riippuen reseptivalinnoista ja raaka-aineiden hinnoista. Kasvisvaihtoehto nostaa aterian kokonaiskustannusta arviolta 6–7 %
Esittelijä	Tekninen johtaja Jylhä Juho
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta hyväksyy esitetyn ehdotuksen kasvisruokavaihtoehdon lisäämisen koululounaan rinnalle viiden (5) viikon kokeiluna.
Päätös	Hyväksyttiin.

Eymplk 18.03.2026
104/00.01.02/2024

Valmistelija	Hanne Pulkkinen, tukipalvelupäällikkö p. 040 181 4027, hanne.pulkkinen@rautjarvi.fi
	Kasvisruokakokeilun yhteenveto
	Kasvisruokakokeilu toteutettiin Simpeleen koulussa ja Rautjärven lukiossa 26.1.–6.3.2026. Oppilaita ruokailemassa oli yhteensä 212/ päivä.
	Kasvisruokakokeilun tavoitteena oli tutustuttaa oppilaat monipuolisiin kasvisruokiin ja kerätä palautetta niiden mausta, suosiosta ja käytännön toteutuksesta. Kokeilu tarjosi kustannustehokkaan ja joustavan tavan arvioida kasvisruokavaihtoehtojen toimivuutta kouluruokailussa ja tukea tulevien ruokalistojen suunnittelua.
	Kokeilun aikana kerättiin palautetta ruokasalissa jaettujen kirjallisten palauteleppujen avulla. Lisäksi kokeilun päätyttyä toteutettiin erillinen palautekysely 10.–13.3.2026: kirjallisena 1.–4. luokille sekä Forms-kyselynä 5.–9. luokille, lukiolle ja henkilökunnalle
	Kokeilussa parhaiten maistuivat erityisesti kasviskeitot (juustoinen kasvissosekeitto, tofu-currykeitto ja kookoslinssikeitto) sekä siemenkasvispyörökät, punajuuripihvit ja Välimeren uunipasta. Heikommin

pidettyjä ruokia olivat mm. härkis-kastike, kasvisminestronekeitto ja kasvismakaronilaatikko.

Palautteen perusteella suurin osa oppilaista ja henkilökunnasta suhtautui kokeiluun myönteisesti. Kasvisruokia pidettiin kiinnostavina ja erityisesti keitot koettiin maistuviksi. Kokeilun nähtiin tuovan toivottua vaihtelua, ja useat toivoivat kasvisvaihtoehtojen jatkumista ruokalistoilta. Palaute korosti myös tarvetta suunnitella kasvisruoat omista lähtökohdistaan, ei liharuokien muunnoksina. Kriittistä palautetta annettiin vähän, mutta yksittäisten oppilaiden joukossa kasvisruoat eivät herättäneet kiinnostusta.

Kustannuslaskelman mukaan valmistetun ruoan kokonaiskustannus oli 330,15 € (1,56 €/oppilas), syödyn ruoan 224,38 € (1,06 €/oppilas) ja hävikin kustannus 105,77 € (0,50 €/oppilas).

Esittelijä

Tekninen johtaja Jylhä Juho

Päätösehdotus

Elinympäristölautakunta päättää jatkaa koululounaalla kasvisruokavaihtoehdon tarjoamista osittaisella ratkaisulla. Käytännössä tämä tarkoittaa kasvisruoan tarjoamista erityisesti:

- keittopäivinä, jolloin kasvisvaihtoehto on ollut erittäin suosittu. Erityisen hyvin vastaanotettuja ovat olleet kasvissosekeitot.

- niillä aterioilla, joissa kasvisruoka on aiemmin ollut asiakkaiden keskuudessa pidetty ja valittu vaihtoehto. Suosituimpia kasvisruokia ovat olleet muun muassa: kappaleruoat (texmex pyörykät, punajuuripihvi).

Toteutus vastaa sekä asiakaspalautteeseen että ruokahävikkitekijöihin. Kasvisruoan osittainen tarjoaminen ei kasvata elintarvikekustannuksia merkittävästi, sillä kasvisruokia valmistetaan vain niille päiville ja aterioille, joilla niiden kysyntä on todettu korkeaksi. Näin voidaan vähentää hävikkiä ja pitää kustannustaso hallittuna.

Päätös